

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se inapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Alegerea, investitura și instalarea noului Mitropolit al Ardealului

Vestea că la 23 mai se va face alegerea noului mitropolit al Ardealului a fost primită cu multă bucurie de toți preoții și credincioșii noștri. Toți erau cu gândul la acea zi mare, când se va alege Acela care va fi cărmuitorul lor duhovnicesc. Așteptare și nădejdi pline de încredere.

PRIN RUGĂCIUNE CĂTRE DUMNEZEU

Joi dimineața, 23 mai a. c., au sosit la palatul Patriarhiei din București membrii Sf. Sinod, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian, deputații eparhiali de la Sibiu și reprezentanții ai celorlalte mitropolii și episcopii, delegația Arhiepiscopiei Sibiului și alți oaspeți. Toți s-au adunat în capela Patriarhiei unde P. S. Valerian al Oradiei, cu un sobor de preoți și diaconi, a slujit un Te-Deum. Sf. Evanghelie, ce s-a citit, aduce aminte că lumina apostolilor luminează spre slava lui Dumnezeu. Glas de rugăciune se înalță către Dumnezeu ca prin darul Lui, să se facă o alegere bună. Domnul este celce, prin chemarea colegiului electoral bisericesc, va chema pe arhipăstorul turmei Sale din Mitropolia Ardealului. Această încredințare umple sufletele de bucurie, căci ea e chezașia lucrului celui spre mărirea lui Dumnezeu și spre propășirea Bisericii.

PRIN VOIA CLERULUI ȘI CREDINCIOȘILOR

După Te-Deum a avut loc în sala de ședințe a Sf. Sinod alegerea noului Mitropolit al Ardealului. Sînt de față 77 membrii ai Colegiului electoral-bisericesc, format din reprezentanți ai preoșimii și ai credincioșilor. Iau parte la lucrările Colegiului: d. Dr. Petru Groza, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R., d. Petre Costache, ministru pentru problemele organelor locale ale administrației de stat, delegat al prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R., d. D. Dogaru, secretar general al Departamentului Cultelor de pe lângă Consiliul de Miniștri al R. P. R., d. academicieni prof. univ. P. Constantinescu-Iași, dr. N. Gh. Lupu, dr. V. Rășcanu, Bucur Schiopu, adjunct al ministrului Agriculturii și Silviculturii și alții.

DI D. DOGARU, secretar general al Departamentului Cultelor a dat citire decretului Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R. privind deschiderea lucrărilor Colegiului electoral bisericesc pentru alegerea arhiepiscopului de Alba Iulia și Sibiu și mitropolit al Ardealului.

Prea Fericitul PATRIARH JUSTINIAN arată că scaunul Mitropoliei Ardealului, pe care au păstorit marii ierarhi Andrei Șaguna și Nicolae Bălan și scurt timp vrednicul lor urmaș I. P. S. Mitropolit Iustin, a devenit vacant. Biserica Ardealului a avut o istorie plină de suferințe, de

I. P. S. Mitropolit Nicolae în scaunul mitropolitan

pe urma luptelor confesionale și tendințelor de prozelitism, ce au existat acolo veacuri în șir.

Pe la 1698—1700 împărații de la Viena, care ajunseseră stăpîni peste Ardeal au reușit prin silnicie și viclesug să rupă pe credincioșii romîni în două, silind o parte din preoți și credincioși să primească unirea cu Roma. Cu toate acestea, vreme de 250 ani cît a ținut această dezbinare, preoții și credincioșii din „cele două strane” au păstrat legea strămoșea-

scă neschimbată. Ei au avut mereu nădejdea că se vor îmbrățișa iarăși în sînul aceleiași Biserici strămoșești. Casa de Hohenzollern, catolică și catolicizantă, a făcut însă Concordatul, prin care catolicismul era întărit și ruptura dintre romîni adîncită. Abia, datorită libertății religioase acordate în Republica Populară Romînă, preoții și credincioșii au putut zdrobi cătușele dezbinării și să devină iarăși una, ca înainte de 1698.

Această istorie zbuciumată a Bisericii ardelenene ne arată că strana arhierescă de la Sibiu e împovărată de răspunderi mai mari decît celelalte scaune arhieresti. Aici trebuie ales un ierarh, care să cunoască tradițiile ortodoxiei ardelenene, să cunoască și celelalte confesiuni din Ardeal, întîmpinîndu-le cu prietenie pe toate, un cărturar al științei teologice, priceput în formarea clerului de mîine, un om de acțiune, care să păstreze unitatea dreptei noastre credințe. Aici trebuie trimis un ierarh de prestigiu, care să fie pe măsura ilustrațiilor lui înaintași și a comandamentelor momentului istoric în care ne aflăm.

De aceea Prea Fericirea Sa atrage luarea aminte asupra răspunderii ce au membrii colegiului electoral bisericesc în alegerea noului Mitropolit al Ardealului.

După acest cuvînt plin de înțelepciune, se suspendă lucrările Colegiului electoral bisericesc timp de 15 minute, ca membrii colegiului să se consfătuiască.

La redeschiderea ședinței se alege ca bărbați de încredere P. C. Alexandru Ionescu, vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor și dl dr. T. Spătaru, deputat eparhial de la Sibiu.

Prea Fericitul Patriarh JUSTINIAN salută cu bucurie prezența d-lui Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R. și prezența d-lor miniștri, delegați ai Președintelui Consiliului de Miniștri, ai Prezidiului Marii Adunări Naționale, prezența acad. P. Constantinescu-Iași, dr. N. Gh. Lupu, dr. V. Rășcanu, d. Bucur Schiopu. Aceasta arată bunele relații dintre Biserică și Stat. Prea Fericitul Patriarh asigură Guvernul că așa cum Biserica a sprijinit și pînă acum strădaniile poporului pentru pace și pentru o viață mai bună, va continua și de acum înainte

să lucreze cu și mai mult zel pentru binele poporului.

După aceea se împart buletinele de vot, care sint hîrtii albe cu o stampilă în colț. Fiecare deputat scrie pe buletin numele celui pe care îl votează, împătură buletinul și-l pune în urnă.

Prea Fericitul Patriarh JUSTINIAN desface urna și citește buletinele. Rezultatul votării:

Cuvîntarea noului Mitropolit al Ardealului

Lînd cuvîntul, I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan, după ce arată că e adînc mișcat de prețuirea și dragostea ce i s-a dat, spune:

„De la tata, Dumnezeu să-l odihnească, am învățat din copilărie și această povață: Să nu mă-nghesui la dirigătorii dar nici să nu fug de sarcinile vieții. Această filozofie n-am învățat-o din niscai cursuri ale tatălui meu, că el nu s-a prea încurcat în texte pestalozziene. Nici n-ar fi avut

toți membrii prezenți (77) au votat cu P. S. Nicolae al Clujului. P. S. Sa este proclamat ales în unanimitate ca Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Ardealului. Sala izbucnește în aplauze furtunoase: e un moment de mare însuflețire. Voia lui Dumnezeu a fost ca pe scaunul Sibiului să urce încununatul de vredniciei episcop al Clujului, fiu duhovnicesc al Sibiului.

ghelia Domnului în cetatea în care au propovăduit-o marii mitropoliți Andrei Șaguna și Nicolae Bălăn, cari s-au săvîrșit din viață ca niște patriarhi binecuvîntați de Dumnezeu cu bătrînețe bune. Căci purtînd în suflet sicriul legii cu năzuințele și așteptările lor cele sfînte, s-au învrednicit de bucuria dreptului Simion: și-au văzut încă în viață fiind, împlinirea acestor năzuințe și așteptări. Andrei Șaguna și-a văzut reînființată Mitropolia Or-

tot mai deplină fericire a poporului ei credincios. Căci după cuvîntul Evangheliei, „Nimeni punîndu-și mîna pe plug și uitîndu-se înapoi nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu” (Luca 9, 62). Da, e bine să mai aruncăm uneori cîte o privire și înapoi, dar numai ca să vedem dacă brazda trasă e destul de adîncă și de dreaptă. Incolo, cu picioarele pe pămînt, cu ochii înainte și cu gîndul veșnic la cerul celor mai sfînte nădejdi ale noastre.

Așa ne învață Scripturile Sfînte și-nțelepții noștrii părinți: „Căutați mai întîi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate celelalte se vor adăuga vouă” (Mat. 6, 33). Iar această împărăție — după aceleași Scripturi — „se ia cu năvală”, într-o veșnică alergare și luptă, ca-n stadioane, cum spune Sfîntul Apostol Pavel. Cel ce aleargă după rînduială și cu nădejde aici, dobîndește și neveștejita cunună de dincolo.

Eu dau slavă lui Dumnezeu că am trecut și prin școala Ortodoxiei luptătoare, învățată să ia împărăția cerului „cu asalt”. De aceea privesc cu smerită încredere la cele două mari îndatoriri ale vremii, care ne poruncesc:

Să întărim solidaritatea noastră națională prin unitatea credinței ortodoxe la care am ajuns după 250 ani. Asta-i întîia datorie. Iar a doua: Să ne strîngem tot mai mult rîndurile toți cetățenii țării, de orice limbă și lege am fi, și să ne luăm partea de vrednicie din uriașa și nobila luptă pentru biruința păcii în lume.

Nădăjduiesc că dînd — după povața Evangheliei — Chezarului ce-i al Chezarului și lui Dumnezeu ce-i al lui Dumnezeu, — cu ajutorul Lui voi izbuti, măcar în parte, să-mi fac datoria și față de Hristos, Domnul nostru și față de patria noastră dragă, Republica Populară Romînă.

De asemenea mă rog, ca oarecînd Sfîntul Ețrem Sirul: „Doamne și stăpînul vieții mele, duhul trîndăviei și al grijii de multe, al iubirii de stăpînire și al grăirii-n deșert, nu mi-l da mie. Iar duhul curăției, al smereniei și al răbdării și al dragostei de frate dăruiește-mi-l mie, slugii tale.

Că binecuvîntat ești în veci. Amin”.

MULȚUMIRI ȘI FELICITĂRI

Prea Fericitul Patriarh JUSTINIAN mulțumește membrilor Colegiului electoral, reprezentanților Prezidiului Marii Adunări Naționale și ai Guvernului R. P. R. Asigură pe d. Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale, că reprezentanții Bisericii la dragoste vor răspunde cu dragoste la prietenie cu prietenie, dîndu-și contribuția lor la propășirea patriei. Dorește apoi nou alesului mitropolit ani mulți de cea mai pașnică și roditoare păstorie.

DI D. DOGARU, secretar general al departamentului Cultelor, a dat citire Decretului Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R. pentru încheierea lucrărilor colegiului electoral bisericesc.

I. P. S. Mitropolit NICOLAE COLAN este înconjurat cu dragoste de cei prezenți, care îl felicită și îi doresc păstorie îndelungată și bogată în roade pentru Biserică și patrie.

Primirea în gara Sibiu (la instalare)

vreme de așa ceva: trebuia să muncească mult, pentru că pogoanele de pămînt erau mai puține la casă decît pruncii. Aceștia erau cinci, iar pogoanele numai două.

Dumnezeu însă a fost bun și a făcut cum a știut El, nu cum am dorit noi oamenii. Adecă mi-a dat și dirigătorii și sarcini, nici puține, nici ușoare.

După ce am terminat liceul șagunian de la Brașov și apoi Teologia și Literile, în toamna anului 1920, neuitatul Mitropolit Nicolae m-a chemat în slujba de secretar al Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu, iar în 1922, tot toamna, după un an de studii neotestamentare la Universitatea din Berlin, m-a numit profesor la catedra de Studiul Biblic a Noului Testament de la Institutul Teologic Andreian, al cărui rector am ajuns cîțiva ani mai tîrziu și am rămas pînă cînd m-am mutat în fruntea ctitoriei lui Ștefan cel Mare a Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Ci iată, că după două decenii de sinlînțe misionare acolo, mă trimiteți să propovăduiesc în cetatea de scaun a Mitropoliei Ardealului, Crișanei și Maramureșului.

Imi dau seama că voi pleca să cîrmuiesc creștineasca turmă ortodoxă a marilor mei înaintași Ilie Iorest și Sava Brancovici, ierarhii mărturisitori ai dreptei credințe, trecuți de curînd în rîndul sfinților bineplăcuți lui Dumnezeu. Sînt conștient mai departe că mă duc să vestesc Evan-

toadoxă Romînă din Transilvania, iar Nicolae Bălăn și-a văzut reîntregirea Ortodoxiei Ardelene, pentru care a luptat timp de o jumătate de veac.

Acești înțelepți înaintași mă obligă să-mi rostuiesc lucrarea misionară în alvia tradiției sfîntei noastre Biserici, tradiție care mă va feri și de aci înainte de primejdia rătăcirilor ispititoare. Dar tot atît de limpede îmi dau seama că sînt chemat să propovăduiesc Evanghelia Domnului în mijlocul POPORULUI ROMÎNESC DE ASTĂZI, popor trecut prin focul unei învolburate revoluții. Iar această împrejurare îmi poruncește să nu pun petec vechiu la haină nouă, nici să nu pun vinul nou în burdufuri vechi.

Cele două porunci nu se vrăjmășesc întreolaltă, ci se întregesc, se condiționează. Căci tradiția nu e numai o sumă de credințe și datini moștenite pentru a fi predate apoi generațiilor viitoare, ca niște relicvii ale unor vremi trecute. Nu. Ci tradiția este rîul de energie spirituală, care curge prin întreaga viață istorică a neamului, hrînind-o, îmbogățind-o și făcîndu-o roditoare de fapte mari. Trăim în casa veche a părinților noștri, în atmosfera caldă a trecutului, dar fără să încremenim în adorarea acestui trecut — oricît de frumos ar fi el — (ca să nu pățim ca soția lui Lot din Biblie), ci iscodind cu priviri încordate cărările spre tot mai luminosul viitor al patriei noastre iubite și spre

Investitura Inalt Prea Sfințitului Nicolae Colan

Simbătă, 25 mai 1957, orele 11 a. m. a avut loc în sala Sinodului de la Patriarhie investi-tura noului ales Mitropolit al Ardealului. Au fost de față: Prea Fericitul Patriarh Justinian, d. D. Dogaru, secretar general al Departamentului Cultelor, I. P. S. Mitropoliți și P. S. Episcopi membrii ai Sf. Sinod, Directori din Departamentul Cultelor, consilieri patriarhali, delegația Arhiepiscopiei Sibiului, delegația Institutelor Teologice, protopopi, preoți, etc.

La orele 11 intră în sală Prea Fericitul Patriarh Justinian, împreună cu d. D. Dogaru, secretar general al Departamentului Cultelor. După ce Prea Fericirea Sa ocupă scaunul prezidial, intră și I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan, îmbrăcat în mantie și camilavcă, însoțit de doi arhidiaconi și condus de P. C. secretar patriarhal N. Cazacu. P. C. SECRETAR PATRIARHAL spune: „Prea Fericirea Voastră, Inalt Prea Sfințitul Nicolae Colan vine în fața Prea Fericirii Voastre pentru a primi cîrja de păstorie a Sf. Arhiepiscopii de Alba-Iulia și Sibiu și a Sf. Mitropolii a Ardealului”. Prea Fericitul Patriarh JUSTINIAN invită pe d. D. Dogaru, secretar general al Departamentului Cultelor, să dea citire Decretului Marii Adunări Naționale a R. P. R. de confirmare a alegerii. Dl D. DOGARU citește Decretul prin care Prezidiul Marii Adunări Naționale confirmă alegerea I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan ca arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Ardealului.

P. S. episcop ANTIM Tîrgovișteanu, secretarul Sf. Sinod, prezintă Prea Fericitul Patriarh cîrja de păstorie a Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu și a Mitropoliei Ardealului. Prea Fericitul Patriarh JUSTINIAN, primind cîrja, o înmînează I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan, rostind cuvintele: „Primește cîrja aceasta, ca să păstorești turma lui Hristos cea încredințată Ție. Celor ascultători să le fie prin Tine toiaș de reazim și întărire, iar pentru nestatornici să o folosești ca toiaș de certare, toiaș de îndreptare”. Apoi Prea Fericitul Patriarh Justinian rostește cuvîntarea de investitură.

PENTRU UNITATEA DE CREDINȚĂ

La începutul acestei cuvîntări Prea Fericirea Sa arată vredniciile noului Mitropolit al Ardealului, pregătirea cărțurărească temeinică la Liceul ortodox din Brașov, la Academia Teologică „Andreiană” din Sibiu, la Facultatea de Litere din București și la Universitatea din Berlin, peste tot fiind fruntaș la învățătură, munca în slujba de secretar al Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, de profesor și rector al Academiei Teologice din Sibiu vreme de 15 ani, de redactor al „Revistei Teologice” și al „Vieții Ilustrate”, de scriitor cu gînd limpede și cu curată limbă romînească, de secretar general al Asociației Clerului ortodox din Ardeal, ș. a.; păstoria vreme de 21 ani în Eparhia Vadului Feleacului și Clujului (ctitorită de Ștefan cel Mare).

Datorită acestor vrednicii de toți cunoscută, Colegiul Electoral bisericesc a ales pe I. P. S. Sa cu vot unanim ca Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Ardealului, Prezidiul Marii Adunări Naționale a R. P. R. a recunoscut și confirmat alegerea făcută, „iar Noi — în numele Sf. Sinod — Vă încredințăm toiașul arhipăstoriei, investindu-Vă cu toate drepturile de conducere spirituală a cre-

dincioșilor noștri ortodocși din provinciile de peste munți.

Locul de înaltă răspundere la care ați fost chemat, pune pe umerii Inalt Prea Sfinției Voastre poveri noi, și bisericești și naționale. Coboriți dintr-o casă țărănească de pe malul drept al Oltului, din satul Arpătac, județul Trei Scaune. Ați cunoscut din copilărie lipsurile și obida țăranului român, iubirea sa pentru glia și credința străbună. Tot așa de bine cunoașteți configurația confesională a întregii Transilvanii și dîrzenia arătată de clerul și poporul român în lupta sa pentru apărarea Ortodoxiei, primejduită veacuri de-a-rîndul de Roma papală.

Ca ardelean și Episcop ortodox al Clujului, ați trăit alături de noi ziua fericită a refacerii unității de credință, prin reîntoarcerea la sînul Bisericii a clerului și credincioșilor noștri de peste munți, ținuți sub ascultarea politico-religioasă a

purtat cu înțelepciune și eroism de Inalt Prea Sfinția Voastră.

Mergeți la Sibiu, părăsind Episcopia Clujului. Sînt încredințat că are să vă urmărească aici amintirea zilei de 1 octombrie 1948, cînd — în sala Liceului „Gheorghe Barițiu” din Cluj, — 38 de protopopi și preoți, în numele a 430 de canonici, protopopi și preoți din 22 de județe ardelene, ca mandatar ai vîrerilor credincioșilor lor, au ridicat stindardul luptei pentru refacerea unității noastre de credință. Ei au spus atunci: „Nu vrem să mai primim comenzi de la Roma! A rămîne mai departe sub tutela Vaticanului, care împotriva principiilor evanghelice s-a angajat în frontul imperialismului agresiv și așfător la noi războaie, ar însemna să dezertăm din rîndurile strînse ale poporului nostru, care împreună cu celelalte puteri democratice din lume luptă cu dîrzenie pentru pace, independență națională și libertate”.

Prea Fericitul Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Nicolae înaintea Catedralei mitropolitane

Vaticanului, vreme de două veacuri și jumătate.

O bună parte din clerul acestei provincii a fost pregătit pentru misiunea preoțească în Academiile Teologice de la Sibiu și Cluj, amîndouă slujite de Inalt Prea Sfinția Voastră cu devotament și înțelepciune, ca profesor și episcop.

Știți, prin urmare, ce răspunderi vă așteaptă la Sibiu și cunoașteți preoții pe care Vă puteți bizui pentru dreapta și rodnică lor îndeplinire. Dar în această zi, în care — pentru întia oară în viață — purtați în dreapta Inalt Prea Sfinției Voastre cîrja de Arhipăstor a marelui Șaguna, cela ce „nu și-a dat odihnă oaselor și zăbavă înțelepciunii sale de cîrmuitor, pînă cînd nu a izbutit să reinjînțeze Mitropolia Ortodoxă a Ardealului și pînă cînd nu i-a dat acestei Mitropolii o organizație”, în ziua aceasta, îngăduiți-mi să cred că un singur gînd și o singură dorință Vă stăpînesc inima și mintea, și anume: consolidarea marelui act istoric al refacerii unității de credință, sub bolta Ortodoxiei din Ardeal”. Unitatea aceasta, împlinită sub vrednicul de pomenire Mitropolitul Nicolae Bălan, trebuiește apărată împotriva celor ce ar vrea să sfișie din nou sufletul ortodoxiei noastre. „De astăzi înainte greul luptei de apărare a frontului nostru ortodox în Ardeal, va fi

Preoții, care și-au mărturisit atunci aceste convingeri, sînt astăzi slujitori ai Bisericii noastre Ortodoxe, adînc încredințați că slujesc prin aceasta și adevărul religios al doctrinei Mîntuitorului Hristos și idealul unității noastre naționale. Bizuiți-Vă pe ei, în lupta sfîntă pentru întărirea Ortodoxiei.

Puneți la inimă acest adevăr, acum cînd porniți spre locul de muncă și de răspundere în fruntea Mitropoliei Ardealului, și faceți din el crez de viață pentru toți păstoriții Inalt Prea Sfinției Voastre. Călăuziți-i pe drumul păcii, al înfrățirii și al colaborării cu celelalte naționalități conlocuitoare din cuprinsul Mitropoliei Ardealului. Indrumați-i să-și pună toată forța lor de muncă pentru dezvoltarea și înflorirea vieții celei noi, care se zidește în scumpa noastră Patrie.

Așa să Vă ajute Dumnezeu!”

UNITATE, INFRAȚIRE ȘI PACE

A răspuns I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan, spunînd că primește cîrja de păstor al Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropoliei Ardealului „cu mulțumită dar și cu firească îngrijorare.

Nu fiindcă sarcina arhieriei mi-ar fi nouă, ci fiindcă odată cu înalta treaptă de Arhiepiscop și Mitropolit, la care sînt îi-

dicat, simt că mi se sporesc sarcinile și mi se îngreuiază răspunderea pentru purtarea lor.

Cu cât ai izbuti să te urci mai sus pe munte, și se deschid orizonturi mai largi, privești mai încântătoare; dar adeseori, odată ajuns acolo, te bat și vânturile cele mai năpraznice.

Ingrijorarea clipei nu mi-o domolește decât credința nezdruccinată că bunul Dumnezeu nu încarcă pe umerii nimănui sarcini fără să-i îmbie și ajutorul Său ca să le poată purta. În El îmi pun toată nădejdea. El mă va ajuta să păstoresc turma cea cuvântătoare, încredințată mie, cîrja fiindu-mi „toiag de reazim și întărire pentru cei ascultători, iar pentru cei nestatornici sau îndărătnici toiag de certare și îndreptare”. De aceea, în mijlocul greutăților vieții, voi striga încrezător ca oare-

Ci eu în clipa de față nu mă voi lăsa copleșit de duioșia amintirilor din tinerete. Mă gîndesc mai ales la îndatoririle ce mă așteaptă în înalta dregătorie întru care voi fi așezat în curînd.

Două cred că sînt problemele majore, care vor trebui să rămînă în raza statorniciei mele preocupări și a neadormitei mele griji: pe plan național solidaritatea noastră prin întărirea ortodoxiei românești, iar pe plan internațional statornicia și tot mai însuflețita luptă pentru apărarea păcii în lume.

Cu ajutorul lui Dumnezeu acum sîntem una. Și o să ne dăm cu toții silința ca această unitate să rămînă în veac.

Dar noi nu îndreptăm unitatea noastră națională și ortodoxă împotriva fiilor altor nații. Ortodoxia e așa de largă încît ea e în stare să iubească pînă și pe vrăj-

Iată că am ajuns astfel la adevăratul patriotism creștin, în fața căruia nu mai este „elin sau iudeu, tăiere împrejur sau netăiere împrejur, varvar sau schit, rob sau slobod” (Col. 3, 11). Cu un asemenea patriotism, izvorît din încredere și iubire, se poate ajunge la o viață internațională mai înaltă și mai fericită, fără războaie și chiar cu tot mai puține gîlceviri și încrunțări. Iar cînd am ajuns aici sîntem foarte aproape de sala de așteptare a lui Dumnezeu, cum ar zice un mare poet al veacului nostru, de împărăția cerurilor și a păcii dintre oameni.

În duhul crezului mărturisit în acest moment sărbătoresc mă leg să propoveduiesc clerului și poporului încredințat păstoririi mele.

Țin să mulțumesc cu toată recunoștința Departamentului Cultelor pentru bunătatea de a mă fi recomandat Guvernului Republicii Populare Romîne, iar acestuia pentru încrederea cu care m-a propus Domnului Dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale, iar Domnului Președinte că mi-a acordat confirmarea legiuită în dregătoria de Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și de Mitropolit al Ardealului, Crișanei și Maramureșului.

Făgăduiesc să rămîn cu credință neclătită patriei mele iubite și cu ascultare desăvîrșită față de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne.

Așa să-mi ajute Dumnezeu !”

*

După aceasta se săvîrșește polihroniu pentru Prea Fericitul Patriarh Justinian și Sf. Sinod, pentru Onoratul Guvern al Republicii Populare Romîne, pentru I. P. S. arhiepiscop și mitropolit Nicolae Colan. Se cîntă: „Mulți ani trăiască” și noul Mitropolit primește felicitările din partea celor de față.

Astfel s-a înfăptuit investitura I. P. S. mitropolit Nicolae Colan: un vlădică înțelept și bun, vrednic și clarvăzător, care știe să conducă turma dreptcredincioasă pe cărările mîntuirii.

Instalarea Inalt Prea Sfințitului Nicolae Colan în scaunul mitropolitan al Ardealului

Duminecă, 26 mai 1957... Toate sînt ca în zi de mare sărbătoare: catedrala, reședința, Institutul Teologic, Librăria, Tipografia. Impodobite cu flori, cu cununi de ramuri de stejar, cu mesteceni verzi, cu tabloul noului Mitropolit, cu cărțile tipărite de I. P. S. Sa, cu programele serbărilor, toate așteaptă să sosească cîrmuitorul cel ales și investit.

Preoții în reverenzi, purtînd patrafir, studenții teologi țin calea deschisă de afară pînă în fața altarului Catedralei Mitropolitane. Credincioșii din Săliște, Rășinari, Tilișca, Gurariului, Mateiaș, Araci, ș. a., îmbrăcați în frumos costum național se așează la locurile rezervate. Vicari, Consilieri, profesori de Teologie, protopopi, preoți din toate părțile Ardealului sînt de față. Mulțimea credincioșilor umple strada și Catedrala. E aproape vremea cînd cel așteptat va veni...

LA GARA

Cu mașinile se îndreaptă spre gară reprezentanții Consiliului arhiepiscopesc și ai autorităților locale administrative și deputații eparhiali.

Aici, la orele 9,59 sosește de la București trenul, din care coboară: Prea Fericitul Patriarh Justinian, d. D. Dogaru, secretar general la Departamentul Cultelor, I. P. S. Lor Iustin al Moldovei, Nicolae al Ardealului, Vasile al Banatului, Firmilian al Olteniei, P. S. Lor Iosif al Rîmnicului, Valerian al Oradiei, Antim (vicar patriarhal); d. Directori la Departamentul Cultelor; P. C. consilieri patriarhali, profesori de la Institutul Teologic din București (în frunte cu P. C. rector I. G. Coman), ș. a.

Corul studenților teologi cîntă: „Pre Stăpînul”...

D. Victor Molnar, vicepreședinte al Sfatului Popular orășenesc Sibiu, întîmpină pe înalții oaspeți cu pîine și sare. Un grup de studenți în teologie le dau flori, mărturie a dragostei clerului și poporului dreptcredincios.

Vorbînd în numele Sfatului Popular orășenesc Sibiu, și al Sfatului Popular raional Sibiu, d. VICTOR MOLNAR mărturisește că I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan este cunoscut de cetățenii orașului Sibiu, pentru că I. P. S. Sa a lucrat pe plan cultural în Sibiu cu mulți ani în urmă.

In vremea Sf. Liturghii (la instalare)

cînd dumnezeescul Pavel: „Toate le pot în Hristos care mă îmbracă întru putere” (Filipeni 4, 13).

Acum că am dobîndit legiuitele împuterniciri, cu voia Lui Dumnezeu voi purcede în curînd să-mi încep propoveduirea de pe scaunul încărcat de slavă al marilor mitropoliți Andrei și Nicolae, scaun pe care l-a cîstit cu devotată propoveduire vreme de un an de zile și întru Hristos iubitul meu frate Mitropolitul Iustin al Moldovei și Sucevei.

Mă voi despărți de cetatea mea de reședință, din care am vestit Evanghelia Domnului vreme de peste două decenii, ca Episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului, Eparhia a doua oară ctitorită de neuitatul meu înaintaș Vlădica Nicolae Ivan. Mă voi despărți de cîstita și devotata preoțime, de iubiții mei fii sufletești de la Cîmpenii munților Apuseni pînă la Maramureșul Voevodal, de la Huedin și pînă la Alba-Iulia, Ierusalimul reîntregirii noastre bisericesti. Mă voi despărți de fiii mei duhovnicești, care mi-au fost tovarăși credincioși în zilele de luptă bună din vremurile grele ale celor patru ani de întunecare (1940—1944). Mă voi despărți de ei cu trupul, dar îi voi lua în inima mea părintească pentru a ne ruga și munci împreună pînă la sfîrșitul zilelor noastre. Și mă voi sălășlui în vechea cetate a tineretilor mele osteneli cheltuite în slujba Domnului, în slujba patriei și a poporului ei credincios.

Arătând realizările culturale ale oamenilor muncii din Sibiu, prin care ei continuă vechile tradiții de cultură, dezvoltându-le și ducându-le la o nouă înflorire, Domnia Sa urează noului Mitropolit spor în munca de progres cultural, de înfrățire între poporul român și minoritățile naționale, de frăție între popoare și de întărire a păcii în lume. Il asigură că în această activitate va avea tot sprijinul Sfatului Popular al orașului și raionului Sibiu.

Vorbește apoi, în numele Centrului arhiepiscopesc, a clerului și credincioșilor, P. C. vicar TRAIAN BELAȘCU, care mărturisește bucuria tuturor pentru că primesc acum pe noul Arhipăstor și mitropolit al Ardealului:

„Sibiul, — bătrina cetate de cultură — Vă este așa de cunoscută — căci doar aici ați petrecut cei mai frumoși ani ai vieții, în calitate de profesor de Noul Testament la Academia de Teologie Andreiană și mai pe urmă ca rector al acestei Academii.

Acum vă întoarceți ca Mitropolit al Ardealului.

Vă întoarceți în Sibiul drag — inimii Inalt Prea Sfinției Voastre. Vă întoarceți — aș putea spune acasă, pentru a continua opera grea de păstorie și de mîntuire a sufletelor, pentru a continua marile tradiții culturale ale înaintașilor, — tradiții, — cari totdeauna au fost puse în slujba Bisericii și a Neamului — pentru înălțarea morală și socială a poporului dreptcredincios.

Activitatea Inalt Prea Sfinției Voastre ca păstor mîntuitor de suflete, activitatea Inalt Prea Sfinției Voastre atât de complexă pe tărîm cultural și social, lucrările de specialitate — intrate în conștiința și patrimoniul Bisericii și Neamului — toate acestea sînt dovada luminoasă că marele Colegiu electoral a făcut o alegere fericită în persoana Inalt Prea Sfinției Voastre.

Veți găsi în cuprinsul Arhiepiscopiei Sibiului și a Mitropoliei Ardealului — mulți dintre ucenicii cari au gustat, cari au beneficiat de sfaturile și lecțiile Inalt Prea Sfinției Voastre, cari s-au adăpat din comorile scrisului Inalt Prea Sfinției Voastre.

Această preoțime Vă așteaptă cu dragoste și devotament.

Clerul și credincioșii din cuprinsul Mitropoliei Ardealului sînt mîndri că bunul Dumnezeu le-a dăruit din nou — un Ierarh cărturar, plin de bunătate, chip al blîndeței și omeniei.

Dorim ca scaunul Mitropoliei Ardealului să fie, ca totdeauna, scaunul dreptății și al bucuriei duhovnicești, al păcii și dragostei, ca acest spirit al păcii să dea tuturor răgazul unei munci cu roade sporite.

Acum cînd Vă întîmpinăm — pe pămîntul scump al Sibiului — cu trecutul lui plin de glorie și cu prezentul lui plin de avînt în muncă constructivă, — în numele Consiliului arhiepiscopesc, al clerului de mir și monahal, — al credincioșilor noștri ținem să Vă asigurăm de credincioșia tuturor în ascultarea îndemnurilor pe cari ni le veți da, ca să slujim Bisericii noastre Ortodoxe Ardelene și Patriei noastre puternice, frumoasă și bogată, pe care o iubim cu căldură.

Dorim ca prin munca noastră unită să ușurăm sarcinile grele și de răspundere ale Conducătorilor Republicii Populare Romîne.

Ne vom strădui să fim în jurul Inalt Prea Sfinției Voastre armata spirituală a luptătorilor pentru pace, ca astfel să împlinim testamentul păcii al Mîntuitorului Hristos, — pace, după care însetează toate popoarele pămîntului.

Dorim din tot sufletul — cler și credincioși — ca Arhipăstoria Inalt Prea Sfinției Voastre să fie înscrisă cu litere de aur în paginile istoriei Bisericii ardelene, așa precum istoricii au

scris și vor scrie despre marii înaintași ai Inalt Prea Sfinției Voastre Andrei Șaguna și Nicolae Bălan — pînă la plinul de avînt tineresc Mitropolitul Iustin care ne-a părăsit atât de curînd.

Fiți binevenit pe pămîntul Sibiului!

Fiți binevenit în scaunul Mitropolitan al Ardealului, — înconjurat de devotament, dragostea și supunerea noastră a tuturor. Cu aceste gînduri și alese simțăminte, Vă întîmpinăm cu tradiționala urare — cu care se întîmpină Arhierii Domnului Hristos: *Intru mulți ani Inalt Prea Sfințite Stăpînel!*

La aceste cuvînte de bun venit, spuse din partea Sfatului Popular orășenesc și raional și din partea Centrului arhiepiscopesc, Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Colan a răspuns, mulțumind lui Dumnezeu, Celce înseninează cerul ca să ni se

Prea Fericitul Patriarh Justinian rostind cuvîntul la instalare

însenineze tot mai mult sufletele, mulțumind tuturor din toată inima pentru căldura cu care au ținut să primească pe Intîii stătătorii sfinte noastre Biserici, în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian, și pe Intîii stătătorii Statului nostru drag, Republica Populară Romîna, reprezentați prin d. D. Dogaru, secretar general al Departamentului Cultelor. Cuvîntarea dlui V. Molnar i-a adus aminte de ceva foarte duios: că pe vremea cînd a fost profesor la Academia Teologică a fost și îndrumător timp de șase ani, ca președinte, al Reuniunii Meseriașilor romîni din Sibiu.

„Dar în întîmpinarea aceasta a Intîii Stătătorilor Bisericii și Intîii Stătătorilor Statului, din partea Domniilor-Voastre, Eu văd un semn blagoslovit de Domnul. Și anume: văd cît ține clerul și poporul la frăția dintre patria noastră și Biserica noastră.

Rugați-vă, dragii mei, pentru această frăție, ca ea să se întărească din zi în zi

tot mai mult, și peste dragostea noastră, peste încrederea noastră, peste lupta noastră va veni și binecuvîntarea cerului, iar noi vom fi fericiți și aici pe pămînt și dincolo de moarte.

Vă mulțumesc încă odată pentru călduroasa primire și acum să purcedem la rugăciune”.

Corul studenților teologi cîntă: *Intru mulți ani stăpînel!*

PRAZNIC LUMINOS

Un șir lung de mașini se îndreaptă de la gară pe strada principală spre Catedrală, ducînd pe Inalții oaspeți în fața altarului mitropoliei Ardealului. Pe tot parcursul drumului, de o parte și de alta, ei sînt întîmpinați de mulțimea cetățenilor Sibiului. În fața Catedralei și în Catedrală preoții și credincioșii primesc cu deosebită bucurie pe noul lor Arhipăstor și pe Intîii Stătătorii Bisericii noastre și Statului nostru.

Prea Fericitul Patriarh Justinian ia loc în scaunul mitropolitan. La dreapta stă I. P. S. mitropolit Nicolae Colan. Sînt de față, pe lîngă Inalții oaspeți veniți de la București, P. S. Lor Teodor, Veniamin, Policarp și Emilian, reprezentanți ai cultelor religioase din Ardeal (romano-catolic, luteran, reformat, unitarian, neoprotestant), d. N. Iorga, președintele Sfatului Popular al regiunii Stalin, d. V. Molnar, vicepreședinte al Sfatului orășenesc Sibiu, d. Chera, secretar al Sfatului Popular Sibiu, și alți invitați, clerici și mireni din Eparhia Clujului și Arhiepiscopia Sibiului.

Se slujește Sf. Liturghie arhierescă de I. P. S. Iustin, Mitropolitul Moldovei, P. S. Teofil al Romanului, P. S. Valerian al Oradiei și P. S. Teodor, înconjurați de soborul preoților și diaconilor. Corul Catedralei, sub conducerea Păr. Prof. Gh. Șoîma, dă răspunsurile. Din mii de inimi se înalță spre cerul milostivirii rugăciunea de mulțumire pentru că ne-a dăruit pe Arhipăstorul așteptat. E liturghie de mare praznic și Duhul Sfînt revarsă în suflete roada bucuriei, a păcii și a dragostei frățești. La priceasnă corul cîntă: „Aceasta este ziua ce-a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într-însa”. După Sf. Liturghie, Prea Fericitul Patriarh Justinian coboară din scaunul mitropolitan și așează în acest scaun pe noul Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Ardealului: Inalt Prea Sfințitul Nicolae Colan. Prea Fericitul Sa, împreună cu d. D. Dogaru, secretar general la Departamentul Cultelor și cu Inalții Ierarhi, stă acum în dreptul sf. altar cu fața spre popor.

Di D. Dogaru, secretar general al Departamentului Cultelor, citește Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. R., de confirmare a I. P. S. Nicolae Colan în scaunul de Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Ardealului.

P. S. Episcop Antim, secretar al Sf. Sinod, citește Gramata Patriarhală, prin care Prea Fericitul Patriarh Justinian dă împuternicire Inalt Prea Sfințitului Nicolae Colan să păstorească peste Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu și peste Mitropolia Ardealului, recomandînd preoților și credincioșilor să-l cinstească, să-l asculte ca pe un vrednic urmaș al sfinților apostoli ai Domnului.

După aceasta a luat cuvîntul Prea Fericitul Patriarh Justinian, care a arătat țintele, spre care trebuie să privească noul Mitropolit al Ardealului.

Cuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Justinian

Prea Venerați Membri ai Sfîntului Sinod,

Domnule Secretar General al Departamentului Cultelor,

Onorată Asistență,

Ne aflăm iarăși în fața sfîntului altar al minunatei Catedrale ortodoxe a Sibiului, de astădată pentru a întări în jeșul vădicesc al Mitropoliei Ardealului pe Inalt Prea Sfinția Sa Nicolae Colan, episcopul de pînă ieri al Vadului, Feleacului și Clujului.

Sînt fericit văzînd înseninarea care vă învâluie în ceasul acesta sufletele, și tresaltă de bucurie inima mea, simțînd cum se revarsă iubirea norodului dreptcredincios din aceste locuri spre arhipăstorul cel nou al Bisericii ortodoxe a Ardealului.

Inalt Prea Sfinția Sa, Părintele Mitropolit Nicolae Colan, nu este un om nou pentru obștea pravoslavnică din această parte a țării. Preoțimea din satele și orașele Transilvaniei și tot ce este suflare românească în această „Țară de dincoace de munți”, cunosc pe noul Mitropolit al Ardealului din vremea în care anii nu cernuseră peste chipul său fulgii de nea.

Ardelean prin naștere, Inalt Prea Sfinția Sa, Părintele Mitropolit Nicolae Colan, este un sibian autentic, atît prin formațiunea sa spirituală, cît și prin încetputurile activității sale publice, desfășurată aci vreme de aproape douăzeci de ani, alături de alți peste douăzeci de ani dăruți conducerii treburilor bisericești din Eparhia Clujului. Ale tale, dintru ale tale, fie îți aducem Ardealule, și-l așezăm în strana arhipăstorească a acestei Mitropolii, pe cel mai bun ierarh dintre fiii pămîntului tău!

Striga-voi drept aceea, din adîncul inimii mele: Bucură-te preoțime ortodoxă, a Transilvaniei; bucurați-vă mucenici ai credinței străbune, îngropați sub glia sfîntă a acestor locuri; bucurați-vă și voi, ierarhi din trecut, care ați păstorit turma dreptcredincioasă din cuprinsul Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu; bucurați-vă, iubii mei frați, că iată Domnul vă trimite acum cîrmuitor întru cele duhovnicești, un vlădică luminat de slova cărților, cu arună bogată în munca de chivernisire episcopală și întărit pentru luptă prin încercări grele pe care soarta i le-a scos în cale! Bucurați-vă, — și iarăși zic bucurați-vă!

Onorată asistență,

Istoria vieții religioase și bisericești a Transilvaniei, care este numai un capitol din marea frescă a pătimirilor neamului nostru, pune în lumină adevărul că Ortodoxia constituie fermentul primordial și decisiv al modului nostru de viață, în mijlocul altor popoare, iar Biserica acestei credințe este vatra caldă și primitoare în jurul căreia s-au dezvoltat atîtea lucruri cu care ne mîndrim în trecutul nostru.

De cînd Providența ne-a așezat în aceste locuri, n-am purtat niciodată lupte de cucerire, mînați de setea de a înrobi țări și popoare străine, ci apăratu-ne-am totdeauna „sărăcia și nevoile și neamul”. Ne-am închinat lui Dumnezeu, în sărăcicioase bisericuțe de lemn, care ne-au fost de atîtea ori pîrjolite și călcate în picioare.

Le-am rejăcut totdeauna cu însușeștii și trudă, siguri pe adevărul că orice luptă curată va fi încununată pînă la urmă de biruință. Biruința noastră a venit tîrziu, dar luptele din trecut ne-au călit ființa națională și ne-au împodobit sufletul cu veșmintul unei filozofii, din care se desprind înalte reguli de viață socială, precum: iubirea aproapelui, cultul muncii creatoare și respectul pentru convingerile religioase ale altor neamuri.

Mitropolitul de astăzi al Ardealului a închinat cîndva un frumos imn Ortodoxiei noastre românești, spunînd că „ea este credința care a mîngăiat, a întărit și a luminat drumul înaintașilor noștri, ajutîndu-le să străbată victorioși prin atîtea cumplite izbeliști ale istoriei și să-și deschidă zăriști senine către fericirea vieții de dincoace și a celei de dincolo. ...Ea ne-a durat locașurile sfînte, mănăstirile și bisericile care împodobesc pămîntul românesc de la o margine la alta a Țării, întinzînd pe pîreții lor pînza învîțătoare a chipurilor de sfinți, mărturisitori și mucenici ai lui Hristos și ai demnității neamului” (Medaliaoane, p. 37—38).

Cel care a conturat atîta de frumos chipul și rosturile Ortodoxiei noastre, va ști să o și slujească de aci înainte, din locul înalt în care a fost așezat, pentru a face din ea, și acum, merindea spirituală a mulțimilor credincioase din aceste locuri.

Pe drumul acestei misiuni sfînte, străduințele Mitropolitului de astăzi al Ardealului vor fi luminate și inspirate de toți vrednicii săi înaintași, care au păstorit la Alba-Iulia și Sibiu, cu frică de Dumnezeu și caldă iubire de neam. Lumini și inspirații îi vor veni, mai ales, de la dascălul din tinerețe și duhovnicul de totdeauna al Inalt Prea Sfinției Sale, ierarhul cărturar Nicolae Bălan, omul de știință teologică, — luptătorul pentru organizarea Bisericii românești, după primul război mondial, pe baza principiilor Statutului Organic Șagunian, inițiatorul „Frăției Ortodoxe Romîne” și creatorul așa-numitei „școale de la Sibiu”, din care s-au ridicat vlădici, profesori universitari, duhovnici, predicatori și misionari bine cunoscuți în tot cuprinsul țării.

Inalt Prea Sfințite Părinte Mitropolit Nicolae,

Cel ce V-a fost dascăl și părinte — și care a stărețit peste această Mitropolie vreme de treizeci și cinci de ani, a fost totdeauna urmărit de părerea de rău că și-a părăsit catedra universitară pe care o deținea la Academia Teologică din acest oraș, și spunea mereu: „Eu tot profesor am rămas”!

Mulți din cei care Vă simt apropiați povestesc același lucru și despre Inalt Prea Sfinția Voastră. Vă stăpînește părerea de rău că nu mai sînteți dascăl, pentru a fi putut continua acea nobilă muncă din tinerețe, de exeget al Sfîntelor Scripturi și îndrumător spiritual al celor ce se pregăteau pentru îmbrățișarea misiunii preoțești.

Psihologia aceasta a Inalt Prea Sfinției Voastre mă bucură și mă obligă. Mă bucură, întrucît vădește din partea Inalt Prea Sfinției Voastre o pasiune curată pentru un stil de activitate, care înalță pe

om și-l face vrednic de prețuire și respectul altora. Și mă obligă, întrucît Vă așteaptă la Sibiu, chiar pe tîrîmul acestei munci didactice, o serie de răspunderi grele, privind tocmai pregătirea preoțimii noastre de mîine în Institutul Teologic de aici, fapt pentru care socotesc necesare unele precizări.

În Statul Român de astăzi, Biserica Ortodoxă Romînă își pregătește singură cadrele viitorilor ei slujitori, în virtutea unor drepturi constituționale garantate tuturor cultelor religioase din țară. Seminariile și Institutele Teologice au — în concepția Noastră, două înalte meniri: „întîia, să promoveze știința teologică, să adîncească și să sporească conținutul disciplinelor sacre; a doua, să făurească suflete noi, să dăltuiască conștiințe creștine, să nască personalități integrale, caractere tari — luminate de știință și încălzite de focul entuziasmului religios, — gata să se dăruiească fără rezerve pentru slujirea lui Hristos și a Bisericii Sale în această lume” (din Cuvîntarea inaugurală a cursurilor la Institutul Teologic din București, octombrie 1956).

Drept urmare, școlile noastre teologice trebuie să realizeze aceea desăvîrșită sinteză dintre științele sacre și viața religioasă care să ne dea un cler luminat, ancorat în realitățile vieții. Teoria țurnului de fildes a savantului care face știință pentru știință, ca și a literatului care face artă pentru artă, desprins și unul și altul de realitățile vieții, constituie o formulă depășită de vreme și izgonită astăzi de pe tîrîmul oricărui munci creatoare. Cu atît mai mult, formula aceasta nu trebuie să-și afle loc într-o școală teologică, a cărei menire esențială este aceea de a pregăti slujitori luminați, însușeșiți de crezul înnoirii vieții morale a credincioșilor lor pe baza principiilor divine din Evanghelia Mintuitorului nostru Iisus Hristos. Ei trebuie să fie însușeșiți de duhul adevăratului apostolat al păcii, frăției, iubirii și bune înțelegeri între toți oamenii — fiii aceluiași Dumnezeu.

Ca Mitropolit al Ardealului veți fi conducătorul direct al Institutului Teologic din acest oraș de reședință chiriarhală. Nu veți mai profesă de acum o disciplină oarecare, de la înălțimea unei catedre universitare, precum ați făcut-o aci odinioară. Dar de la înălțimea jeșului arhieresc la care V-a chemat vrerea lui Dumnezeu și dragostea oamenilor, Vă este dat să priveghiați ca Institutul acesta să-și îndeplinească îndatoririle sale didactice și educative în așa chip, încît să dea un cler pătruns de frumusețea misiunii preoțești în inima căruia să ardă cea mai curată iubire pentru Biserica Ortodoxă și scumpa noastră patrie.

Știu că V-a stăpînit această preocupare cu mult înainte ca Inalt Prea Sfinția Voastră însivă să primiți Sfînta Taină a preoției, și — ridicînd încă de pe atunci problema pregătirii clerului în lumina trebuințelor de azi, V-ați întrebat ce trebuie să aleagă acesta, între „Molitvelnic și Evanghelie”. În inima preotului ortodox, aceste două instrumente de muncă și inspirație vor fi prețuite și folosite în măsură egală, — cel dintîi pecetluind viața credincioșilor săi cu mirul sfînt al celei mai curate ortodoxii tradiționale, iar cel de al doilea luminîndu-le orizonturile vieții și

îndulcindu-le cu mireasma dumnezeiască a autorului ei.

Se spune că „cea mai durabilă și cea mai universal accesibilă carte pe care o scrie cineva, este fără îndoială însăși cartea vieții” (Medalioane, p. 8).

Pentru tot ceea ce Vă așteaptă la Sibiu ca arhiepiscop și conducător direct al Institutului Teologic, — în numele Sfințului Sinod și al meu personal, rog pe Atotmilostivul Dumnezeu să Vă ajute ca cele din urmă pagini din cartea vieții Inalt Prea Sfinției Voastre să fie tot așa de bo-

Cuvîntarea d-lui secretar general al Departamentului Cultelor

Venerabili Ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Romîne,
Stimați conducători și reprezentanți ai Cultelor din țara noastră,
Onorată asistență,

Iau parte la această festivitate bisericască, în calitate de conducător al Departamentului Cultelor de pe lângă Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romîne, pentru a felicita Biserica Ortodoxă și pe slujitorii ei din Ardeal cu prilejul instalării Inalt Prea Sfinției Sale Nicolae Colan în scaunul de Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și de Mitropolit al Ardealului.

Instalarea unui nou cîrmuitor în fruntea Bisericii Ortodoxe din Ardeal și întrunirea sărbătorească a reprezentanților clerului și credincioșilor ei în acest vechi centru bisericesc și cultural care este orașul Sibiu, constituie pentru toți, pe lângă un prilej bine venit de evocări istorice, și un prilej de gânduri și angajamente pentru viitor.

Se cuvine ca din trecut să fie amintite toate acele inițiative și fapte, prin care unii clerici sau ierarhi au căutat să înțeleagă năzuințele de mai bine ale poporului, din sînul căruia ei înșiși s-au ridicat, urmîndu-l în lupta sa pentru libertate, independență și propășire.

De asemenea, este de folos să ne aducem aminte, în astfel de momente și întîlniri, de toți ierarhii și preoții ortodocși care au știut să-și călăuzească credincioșii pe linia cultivării bunelor raporturi cu minoritățile naționale conlocuitoare și cu credincioșii celorlalte culte religioase, precum și toți conducătorii și clericii celorlalte culte care au mers, spre cîntea lor, pe același drum de înțelegere între toți fiii acestor locuri, indiferent de limba și credința lor.

Datorită hotărîrii neclintite cu care poporul nostru muncitor veghează asupra libertății sale, toți cetățenii Patriei noastre se bucură azi de condiții prielnice pentru înfăptuirea năzuințelor obștești spre o viață socială descătusată de orice asuprire și vrajbă. Pentru toți care au o credință religioasă le sînt garantate condițiile necesare libertății de cult.

Regimul nostru de democrație populară asigură, de asemenea, deplină libertate pentru toate minoritățile naționale conlocuitoare și le ajută efectiv pentru a se dezvolta potrivit cu tradițiile și particularitățile lor specifice. Poporul muncitor din țara noastră a urmărit cu deosebită satisfacție, activitatea majorității conducătorilor și clericilor tuturor culte-

gate în roade duhovnicești și tot așa de luminoase, precum sînt paginile pe care le-ați scris pînă acum, — călăuzind mai departe pe toți păstorii Inalt Prea Sfinției Voastre, pe drumul colaborării și bune înțelegeri cu toți cei de alt neam și altă credință, pe drumul păcii și al muncii de înflorire a scumpei noastre Patrii — Republica Populară Romînă.

Așa să vă ajute Dumnezeu”!

A luat apoi cuvîntul d. D. Dogaru, secretar general al Departamentului Cultelor, spunînd următoarele :

lor, pusă în slujba bunelor raporturi reciproce între poporul romîn și minoritățile naționale și a înlăturării urei confesionale dintre cultele din țara noastră. Prezența aci a aproape tuturor reprezentanților cultelor, de diferite naționalități, este tocmai semnul acestei activități.

DI D. Dogaru, secretar general al Departamentului Cultelor, rostindu-și cuvîntarea

Gîndurile exprimate de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Colan în fața Colegiului Electoral Bisericesc, în ziua cînd a fost ales în acest post de mare răspundere, și în fața Sinodului Permanent, în ziua cînd a primit investitura, ca și încrederea și dragostea cu care a fost întîmpinat de reprezentanții clerului și credincioșilor ardeleni, ne îndreptățesc speranța că Inalt Prea Sfinția Sa își va pune toată pregătirea cărturărească, experiența și puterea sa de muncă atît în slujba Bisericii, cît și în slujba Patriei și a Păcii în toată lumea.

INALT PREA SFINȚITE MITROPOLIT AL ARDEALULUI

V-a chemat în acest post de Arhiepiscop și Mitropolit încrederea pe care v-au acordat-o membrii Colegiului Electoral Bisericesc.

Veți găsi și în trecutul Bisericii Ortodoxe din Ardeal destule pilde vrednice de urmat. Dar, mai ales, veți găsi azi în

credincioșii Dv. o neîncetată sete de pace, de muncă rodnică și de înfrățire. Dorința lor este ca Inalt Prea Sfinția Voastră să cinstiți scaunul de Arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și de Mitropolit al Ardealului, călăuzindu-i pe acest drum al binelui, al bunelor raporturi cu toate celelalte culte, al păcii și al înfloririi vieții noi pentru care ei muncesc cu toate forțele lor.

Impărtășind aceste dorințe și speranțe pe care toți le manifestă astăzi, vă felicit pentru cîntea de care v-ați învrednicit și vă urez o activitate cît mai bogată, pusă în slujba Bisericii Ortodoxe Romîne și în slujba scumpei noastre Patrii, Republica Populară Romînă.

Scrisoarea d-lui Dr. Petru Groza

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit IUSTIN al Moldovei spune că de zeci de ani ne-am obișnuit cu prezența d-lui Dr. Petru Groza la marile evenimente ale Mitropoliei Ardealului. De aceea și acum d. președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, deși nu poate fi în mijlocul nostru, a ținut să fie prezent prin cuvîntul ce-l îndreaptă spre nou alesul Mitropolit al Ardealului în scrisoarea adresată I. P. S Mitropolit Iustin, care a păstorit Mitropolia Ardealului:

Inalt Prea Sf. Sale
Dr. IUSTIN MOISESCU
Mitropolit al Moldovei

Încă sub regim de reconveniență, primind invitația și neputînd participa la sărbătorirea care unește în unanimitate în sufletele credincioșii și clerul ortodox din Arhiepiscopia Romînă de Alba-Iulia și Sibiu pentru a cînta osanale noului păstor, Inalt Prea Sfinția Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Nicolae Colan, trimit călduroase urări de bună și îndelungată păstorie.

Ii doresc rodnică și pilduitoare muncă de îndrumare a credincioșilor, spre întărirea și înflorirea neîncetată a patriei noastre scumpe, spre zidirea unei vieți fericite pentru poporul romîn, spre o frățească conviețuire cu credincioșii altor culte și cu naționalitățile conlocuitoare. Toate acestea și pentru a întări pacea în lume, între popoare, către care trebuie să năzuim cu toții, cu întreagă vrerea noastră.

Rog pe Inalt Prea Sfinția Sa Dr. Iustin Moiescu ca în clipa cînd cedează Scaunul acestei Mitropolii, pe care l-a cîntit cu scurta dar vrednică sa păstorie, să transmită successorului său sentimentul meu de totală încredere în înțelepciunea sa, rîvna și iubirea sa de poporul din care s-a născut.

Păstorul nou venit a trăit din tinerețe în climatul tradițiilor bisericii noastre strămoșești, consfințite de marele Andrei Șaguna, desfășurîndu-și activitatea alături de regretatul Mitropolit Nicolae Bălan, demn urmaș al marelui său antecesor.

Din tinerețe, timp de jumătate de secol cît s-a scurs pînă acum, activitatea Inalt Prea Sfinției Sale Nicolae Colan s-a împletit, la marile cînturi din viața poporului nostru, cu năzuințele contemporanilor săi încadrați în zbuciumul și lupta acestui popor.

Ca unul din contemporanii Inalt Prea Sfinției Sale, de care mă leagă nu numai amintirile comune ale trecutului, dar și năzuințele de a ajuta poporul nostru să-și croiască drumul unei vieți noi în cadrul realităților mari ale prezentului pe plan

național și internațional, sînt deplin încrezător în activitatea sa viitoare.

Cuvintele rostite cu prilejul alegerii sale deunăzi în Adunarea Națională Bisericească, podoabă ale înțelepciunii și înțelegerii acestor realități și pe care le-am ascultat cu multă luare aminte, aruncă dîra de lumină asupra bunelor fapte pe

care le va săvîrși și care vor întregi viața sa pilduitoare de pînă acum și constituie și ele o cheazășie a noilor sale realizări în slujba credincioșilor și poporului nostru.

Cu aceste gînduri mă încadrez cu dragoste în șirul nesfîrșit al celor, care îl serbează, urîndu-i tradiționalul „La mulți ani”.

Dr. Petru Groza

Cuvîntarea I. P. S. mitropolit Iustin al Moldovei

După citirea scrisorii d-lui Dr. Petru Groza, I. P. S. mitropolit Iustin, ca fost arhiepiscop și mitropolit la Sibiu, urează noului mitropolit îndelungată și rodnică arhipăstorie. „Am săvîrșit — zice I. P. S. Sa — în această zi cea din urmă liturghie ca mitropolit al Ardealului. Incețîndu-mi activitatea în acest scaun mitropolitan cuvînt de despărțire nu vă grăiesc. În scurta mea activitate în această parte a țării m-am legat strîns de Ardealul nostru scump. Cum voi putea uita vreodată mulțimile acestea de credincioși, care se pot întîlni nu numai în Catedrala din Sibiu, ci și în bisericile celorlalte orașe și sate, pe unde am avut prilej să umblu? Cum voi putea uita evlavia înțeleaptă a credincioșilor ardeleni? Cum voi putea uita hărnicia, priceperea și mai ales dragostea de patrie a ardelenilor? În sfîrșit, cum voi putea uita rîvna cu care credincioșii noștri se arătau totdeauna dispuși să ne asculte glasul, nu numai cînd îi povățuiam în problemele noastre bisericești, ci și atunci cînd îi îndemnam să contribuie cu toată puterea lor la propășirea și la întărirea scumpei noastre patrii?”

Cum voi putea uita rîvna, cu care clericii și credincioșii ortodocși din Ardeal dădeau bucuroși mîinile cu credincioșii și slujitorii celorlalte culte, strîngînd rîndurile în lupta nobilă și frumoasă pentru apărarea păcii? De aceea, părăsind Ardealul, voi avea pururea în rugăciunile mele pe credincioșii și slujitorii Bisericii de aici. Iar în noua mea reședință din capitala Moldovei, alături de chipurile lui Varlaam și Dosoftei (mitropoliți ai Moldovei) se găsesc și chipurile lui Andrei Șaguna și Nicolae Bălan.

Cuvîntarea P. S. Valerian al Oradiei

Vorbînd în numele episcopilor Clujului și Oradiei, care țin de Mitropolia Ardealului, P. S. Valerian a spus următoarele :

Prea Fericite Părinte Patriarh, Inalt Prea Sfințite Nicolae al Ardealului, Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți, Domnule Secretar General, Onorați oaspeți și iubii creștini,

După orînduirea Inalt Prea Sfințitului Iustin ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei, chemarea vlădicului de la Cluj în scaunul de Intîi Stătător al Mitropoliei Ardealului înseamnă o încununare a îndelungașilor ani de slujire a Sfintei noastre Biserici.

Prin glasul Nostru, de Episcop sufragane, Vă întîmpinăm, Inalt Prea Sfințite, Ierarhia, clerul și norodul dreptmăritor din Maramureșul și Făgărașul Descălăcătorilor, din Țara Crișurilor și pînă în Țara Bîrsei, din Țara Ugocei și pînă în Ținutul Moșilor, din Țara Oașului și pînă la Alba-Iulia, de pe Valea Oltului și a Mureșului, de pe Văile Someșelor și a Tîrna-

Sînt sigur că noul păstor al Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu mă va primi în viitor cu bucurie ca oaspe, ca împreună să săvîrșim sfînta și dumnezeiasca Litur-

I. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei, vorbind la instalare

ghie. Indemnîndu-vă să dați noului arhipăstor aceiași ascultare ca și mie, Vă împărtășesc tuturor arhierasca binecuvîntare”.

velor, de la colinele Apusenilor și pînă în umbra Carpaților, din orașele de vlădicești scaune Clujul și Oradea și din cetatea mitropolitană a Sibiului.

Luînd sfîrșit prea timpuria văduvie a Mitropoliei noastre Vă întîmpinăm cu florile de cîmp ale bucuriei curate și cu stîlpările înmugurite ale nădejdelor ce ni le punem în Inalt Prea Sfinția Voastră. Bunul Dumnezeu V-a blagoslovit cu daruri bogate, care constituie o cheazășie că veți duce mai departe pilda înaintașilor în scaun, dintre cari unii au fost adevărați luceferi ai gîndirii, ai simțirii și ai lucrării Ortodoxiei transilvănene.

În clipa de față, sînteți Nestorul Ierarhiei ardeleni, înconjurat de convenita cinstire a Episcopilor sufragani, cari totdeauna vor sta gata să Vă sprijine, în chip sinodal, spre săvîrșirea multelor pliniri pe care le așteaptă Arhipăstoria, păstoria și păstoria, Biserica și Patria, de la Inalt Prea Sfinția Voastră .

Ca semn al prețuirii istoricului act al reîntregirii Bisericii Ortodoxe din Ardeal și ca pios omagiu mucenicilor Ortodoxiei

ardelene și memoriei Mitropolitului Nicolae Bălan, toți așteptăm de la Inalt Prea Sfinția Voastră să obladuiți, cu neadormită grijă de grădinar sufletesc, vlăstarul cel făgăduelnic al dragostei între frații regăsiți în aceeași strănă, la inima iubitoare a aceleiași Biserici-Mame.

Dintre nestematele care împodobesc diadema de pe fruntea Mitropoliei Ardealului, două dintre ele se bucură de osebă prețuire din partea Ortodoxiei ardeleni: Institutul Teologic Universitar — urmaș al gloriosului „Andreian” — și presa teologică și bisericească mitropolitană — purtătoare a tradițiilor „Telegrafului Român”. Aflîndu-Vă în scaunul multor înaintași cărturari — și chiar Inalt Prea Sfinția Voastră fiind, odinioară, dascăl de teologie — este firească nădejdea noastră că veți da o nouă strălucire acestor pietre prețioase, cu lumină revărsată și primită, deopotrivă, în toate și din toate Eparhiile ardeleni. Sîntem siguri că — părinte și dascăl — îi veți îndruma pe dascălii și învățăceii sfințiți, slujitori și purtători de condei, a-și face un adevărat crez din însușirea și semănarea cuvîntului adevărului, spre slava lui Dumnezeu și a sfintei Sale Biserici, spre mîntuirea credincioșilor, spre fericirea obștei și înflorirea Patriei noastre iubite, Republica Populară Romînă. În acest chip, atît cei ce vor împărtăși, cît și cei ce vor primi cuvîntul teologiei ortodoxe ardeleni, se vor învrednici, neîncetat, de meritele și răsplătirile făgăduite la Proorocul, care zice: „Și cei înțelepți vor străluci ca strălucirea soarelui, iar cei ce vor fi îndurmat pe mulți pe calea dreptății, vor fi ca stelele, în vecii vecilor” (Daniil 12, 3).

Unul dintre cei mai iluștri înaintași în scaun, ai alesului de azi, a fost Mitropolitul Andrei Șaguna, care a știut să țină seama de năzuințele de perspectivă istorică ale poporului.

Iată pentruce făgăduim, Inalt Prea Sfinției Voastre, să vă stăm alături, cu toată virtutea, întru promovarea — în rîndurile clerului și norodului credincios — a spiritului dragostei de patrie și popor, a spiritului înțelegerii și sprijinirii idealurilor înaintate, pe care ni le pune în față istoria.

Vedem în aceasta o chemare explicită a Evangheliei lui Hristos, Dumnezeu și omul.

Vedem în aceasta, Inalt Prea Sfințite, o chemare a însăși poziției curajoase de pe care ați scris, odinioară, lucrarea „Creștinismul și sclavia”.

Proverbialele tact al Inalt Prea Sfinției Voastre stă cheazășie că ne veți sta pildă și îndemn pentru strîngerea legăturilor de creștinească, umanitară și patriotică frățietate între poporul romîn și neamurile conviețuitoare, întru buna înțelegere cu celelalte culte. Veghea neadormită a noastră, a tuturor, va împiedeca pe cel viclean să arunce neghina vrajbei pe ogorul noilor și generoaselor împliniri din Ardeal și din întreaga țară.

Fiți siguri, Inalt Prea Sfințite, că pentru ostenele de semănător al buneii voiri și al dragostei creștinești, veți fi răsplătit cu roade bogate de Dumnezeu iubirii.

În sfîrșit, Ierarhii, clerul și norodul credincios își exprimă încrederea că noul Mitropolit al Ardealului va fi unul din cei mai consecvenți evanghelizatori ai păcii

și prieteniei între popoare, cauză pentru care — pentru întâia oară în istorie — se înmănușiază strădaniile și eforturile conștiente ale întregii omeniri. Niciodată, în curgerea vremilor, Ortodoxia n-a rîvnit la amestec sau dominație în rosturile seculare. „*Impărăția Mea nu-i din lumea aceasta*” a spus Mîntuitorul (Ioan 18, 36). Dar Ortodoxia n-a înțeles nicidecum că aceasta trebuie să însemneze o izolare de destinele omenirii, în sînul căreia Biserica își împlinește mîntuitoarea ei lucrare. O atitudine de expectativă față de soarta păcii și a războiului, ar fi urgisită de Dumnezeu, ar fi osîndită de oameni, ar sluji, în fapt, scopurile înrobitorilor de popoare, cari — cum spune Psalmistul — „*nu grăiesc de pace, ci răutăți plănuiesc în inima lor*” (34, 2).

Rățiunea lucidă, interesele noastre sociale și naționale, trecutul nostru istoric, perspectivele noastre de viitor și însăși preceptele scripturistice, ne învață că „*Domnul păcii*” ne va dăruia cu pace numai dacă vom și osteni pentru ea, meritîndu-o clipă cu clipă, că pacea poate fi zidită numai pe temelia de granit a popoarelor. Este drept că spiritul universalist al Evangheliei lui Hristos ne poruncește să iubim, la fel, toate popoarele. Și așa le și iubim. Ne bucurăm de bucuria lor, suferim de suferințele lor. Dar — mai înainte de toate — însăși logica ne poruncește să adîncim prietenia dintre țările frăției de idealuri

înaintate, în frunte cu marea noastră vecină, aliată și prietenă de la Răsărit. La cultivarea acestei prietenii Vă cheamă, Inalt Prea Sfințite, nu numai propria conștiință de Ierarh și de cetățean devotat Evangheliei și Patriei, ci și un întreg șirag de înaintași în scaun, din vremile de grea cumpănă — ca Sofronie și Longhin, ca Ilie Iorest și Sava Brancovici — în afară de protopopii și preoții Scheiului și de alți nenumărați sfinți slujitori ai Ortodoxiei ardelenice — cari la sufletul poporului frate și la inima pravoslavniciei Biserici surori au găsit, de-alungul veacurilor, înțelegere, mîngăiere și ajutor.

Sprîjinindu-Vă, Inalt Prea Sfințite, în lucrarea de cimentare, alături cu întregul popor, a puternicei și optimistei prietenii dintre țările ce-și clădesc viața pe temelile dreptății, vom face din această prietenie scut și armă tare de apărare a păcii și a comorilor noastre de cuget, simțire și faptă.

Făcîndu-Vă dară, Inalt Prea Sfințite, sincere și calde urări de bună sporire întru plinirea nădejdelor care V-au înălțat pe istoricul și ilustrul scaun de Intîistătător al Ierarhiei Ardelenice, rugăm pe Dumnezeu milelor să-l pomenească pe Inalt Prea Sfințitul Nicolae, Mitropolitul Ardealului, „*păzindu-l în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelungat în zile, drept îndreptînd cuvîntul adevărului Său!*”

Cuvîntarea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului

Răspunzînd tuturor celor ce l-au întîmpinat cu atîta dragoste, I. P. S. Mitropolit Nicolae Colan a rostit următoarea cuvîntare, cu grai de înțelepciune biblică, făurită în încercările vieții:

„Cu douăzeci de ani și mai bine în urmă, mai precis în 28 iunie 1936, un tren de persoane ca oricare altul, avînd însă la mijloc un compartiment bogat împodobit cu trandafiri, mă ducea de la Sibiu la Cluj. Mă ducea, pentru ca a doua zi, la Praznicul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, să fiu așezat în scaunul de episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului, ca urmaș al neuitatului Episcop Nicolae Ivan. Plecasem din Sibiul meu drag, în care-mi petrecusem cincisprezece ani de entuziastă tinerețe, pusă în slujba lui Hristos și a Bisericii lui dreptmăritoare, în slujba patriei și a poporului ei credincios, aproape un sfert de viață trăită din plin. Eram tînăr și din mila lui Dumnezeu tinerețea-și găsește răgaz pentru toate. Și eu mi-am găsit răgaz în cei cincisprezece ani — și pentru cursuri de pe catedră, și pentru propoveduire de pe amvonul Catedralei, și pentru redactarea „*Revistei Teologice*” și a „*Vieții Ilustrate*”, și pentru îndrumarea, ca Rector, a Academiei Andreiane, și pentru conducerea celei mai vechi societăți culturale de meseriași din Ardeal, și pentru secretariatul general al Asociației Clerului „*Andrei Șaguna*”, și pentru conferințele din orașele și satele Ardealului, și pentru îndrumarea Reuniunii de muzică „*Gheorghe Dima*” din Sibiu și pentru corporațiile bisericesti, — de la comitetul parohial pînă la Congresul național bisericesc — și pentru alte multe treburi neștiute de oameni, dar știute de Ațotștiitorul.

Bunul Dumnezeu, prin glasul clerului și poporului dreptcredincios al Sfintei no-

stre Biserici, mă chema la altă datorie.

Eu am purces, supus, ca s-o plinesc; adică, la drept grăind, nici nu era altă datorie. Doar eram tot în slujba Bisericii

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, rostind cuvîntarea la instalare

și poporului ei dreptcredincios. Chemarea însă era mai înaltă și răspunderea mai mare.

„*Voi sînteți lumina lumii... Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzînd ei faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri*” (Mat. V, 14—16).

Această poruncă dată de Mîntuitorul strădalnicilor săi ucenici și urmașilor lor nu-mi era nouă deloc. O tîlcuisem doar patrusprezece ani de-arîndul studenților mei. Acum o vedeam însă și mai porunci-toare și simțeam povara răspunderii pentru plinirea ei mai grea ca oricînd.

Sub dumnezeiasca flamură a acestei porunci, mi-am început slujba de păstor sufletesc al de Dumnezeu păzitei Eparhii cu reședința în Cluj. Și vreme de patru ani mi-am făcut-o în împrejurări firești. În toamna anului 1940 însă a urmat marea întunecare a altor patru ani, lungi cît patru veacuri, cînd viața noastră a clerului și poporului, s-a scurs încet și greu, — de-a tîrșul în vreme de război nedrept și de ocupații străine, învăluită doar în mîngăietorul îndemn al Apocalipsei: „*Fii credincios pînă la moarte și-ți voi da fie cununa vieții*” (Apoc. 2, 10). Și aruna cununii făgăduite a venit pentru toată țara: în 23 august 1944 cerul Romîniei s-a înseninat. În această binecuvîntată înse-ninare viețuim și astăzi, cetățenii Patriei noastre iubite, Republica Populară Romîna.

Slavă fie Doamne, pentru toate cîte ne-ai dat nouă: și pentru cele rele și pentru cele bune. Că cele rele pentru cercarea noastră le-ai trimis, iar cu cele bune nu pentru vrednicia noastră ci pentru bunătatea Ta ne-ai mîngăiat pe noi.

Acum, la chemarea Domnului, rostită prin votul trimișilor clerului și poporului credincios și după legiuitele încuviințări mă mut de acasă, venind acasă. Mă mut de pe Scaunul vrednicului meu înaintaș, Episcopul Nicolae Ivan, pe Scaunul Mitropolitului Andrei Șaguna și pe al Mitropolitului Nicolae Bălan.

Stînd singur pe acest scaun de slavă, m-aș simți destul de stingher și de neputincios. Dar nu mă simt singur, fiindcă în jurul meu sînt duhurile marilor mei înaintași de la Bălgradul și Sibiul slavei noastre ortodoxe. Simt alături de mine pe măriții ierarhi Ilie Iorest și Sava Brancovici, pe iubitorul de slovă sfințit în grai romînesc, Mitropolitul Simion Ștefan, pe cuvioșii călugări învișorați pentru apărarea legii ortodoxe, Sofronie de la Cioara și Visarion Sarai și pe fratele lor în lupta pentru legea romînească, Oprea Miclăuș din Săliște. Ei toți se roagă lui Hristos pentru mine și toți mă încurajează cu dulceața cuvintelor apostolului Pavel, care spune că harul lui Dumnezeu pe cele neputincioase le întărește, iar pe cele cu lipsă le plinește. Și atunci parcă se înseninează duhul în mine și strig, ca oarecînd apostolul neamurilor, în neputințele sale: „*Cînd slăbesc, atunci sînt tare*” (II Cor 12, 10), fiindcă toate le pot întru Hristos care mă îmbracă în putere. — Și mă îmbărbătează mai ales duhul celor doi înaintași ai mei, mitropoliții Andrei Șaguna și Nicolae Bălan a căror pildă de a sta în slujba poporului, îmi va călăuzi pașii în toate zilele vieții mele viitoare, cum mi le-a călăuzit și pe cele din trecut.

Atît de mult și-au iubit poporul acești doi conducători sufletești ai lui, încît au ținut să rămînă și cu trupul în mijlocul lui, unul dorind să fie înmormîntat în țintirimul din Rășinar, iar celălalt în tinda bisericuții Brîncovenești, la poalele codrilor de brazi din preajma satului Sîmbăta de Sus.

